

Van: "[REDACTED] 15 J"
Verzonden: donderdag 4 juli 2024 15:31
Aan: "[REDACTED] 15 J" <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>
Cc: "[REDACTED] 15 J" <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>; "[REDACTED] 15 J" <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>; "[REDACTED] 15 J" <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>
Onderwerp: RE: concept-beantwoording bewonersvragen PFAS

Woensdag komt het in het cmd FLO, is dat op tijd?

Van: [REDACTED] 15 J <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>
Verzonden: donderdag 4 juli 2024 15:28
Aan: [REDACTED] 15 J <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>
CC: [REDACTED] 15 J <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>; [REDACTED] 15 J <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>; [REDACTED] 15 J <[REDACTED] 4 J@katwijk.nl>
Onderwerp: FW: concept-beantwoording bewonersvragen PFAS
Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED] 15 J,

Op onderstaand verzoek om mee te lezen met beantwoording van bewonersvragen zijn inmiddels veel reacties binnen gekomen met vragen / voorstellen. In de mailing zijn inmiddels 24 personen betrokken (niet uitputtend...)

Onder aan de mail een overzichtje met de vragen en voorstellen, met in het geel bevindingen, beantwoording, suggesties van onze kant. In principe komen we daar op inhoudelijk vlak wel uit. Maar procesmatig duizelt het ons.

Het roept bij ons in ieder geval de volgende vragen op:

- Wie is nu degene die uiteindelijk een finaal akkoord kan geven op de beantwoording van de vragen?
- Welke stakeholders moeten er allemaal bij betrokken worden? Wij hebben die niet allemaal in zicht. In ieder geval Hoogheemraadschap, RVB, BPD, Dunea.
- Wie in de organisatie moet het verdere proces (communicatiestrategie, informeren/consulteren stakeholders, bepalen algemene aanpak / strategie PFAS in brede zin) oppakken? Voor de eerste twee punten zou de GOV kunnen zijn (maar wie?) en het laatste punt neigt naar een projectmatige aanpak.
- Er ligt nog een bewonersvraag in onze werkmap. Deze is redelijk summier en makkelijker te beantwoorden (inhoudelijk), maar gelet op alle reacties is het ook de vraag hoe we hier mee omgaan.

We willen jou vragen om dit issue op te schalen (wij denken dat het richting GOV en/of projecten zou moeten), zodat dit grote onderwerp, dat vele vlakken raakt, op een goede manier belegd wordt in de organisatie. Uiteraard zijn we graag bereid in gesprek te gaan, toelichting te geven en verdere inhoudelijke ondersteuning te geven.

Openstaande vragen / opmerkingen:

[REDACTED] 15 J	<p>Communicatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recentelijk is PFAS verontreiniging op (voormalig) militaire vliegvelden in het nieuws geweest. Het voormalig vliegveld Valkenburg stond nog niet op deze lijst. Het is belangrijk om dit verhaal nu met de juiste aandacht op te pakken om een Beaumix situatie te voorkomen. • Katwijk stond niet op de lijst met vliegvelden, maar is inderdaad niet anders dan de andere. • Wie neemt in de organisatie hier het voortouw? GOV? Naar ons idee kan dit het beste door GOV en/of PPO worden opgepakt. PFAS zit namelijk overal. Het RIVM is er mee bezig samen met Rijkswaterstaat (onderzoek zeeschuim en seaspray), Dunea is bezig met lobby voor verbod en intensivering zuivering, etc. etc.
[REDACTED] 15 J	<p>Gebiedsmanager MKT/GOV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan dat [REDACTED] 15 J (GOV) en [REDACTED] 15 J (Projectleider) hier naar moeten kijken. • Bespreken met andere stakeholders voor verspreiding van het antwoord. GOV heeft de contacten met RVB en BPD. [REDACTED] 15 J heeft met Rijnland al contact gehad. • Hoe moeten we de andere stakeholders informeren, dit vergt een communicatiestrategie?
[REDACTED] 15 J	<ul style="list-style-type: none"> • Onlangs kwam een signaal dat er door het schuim veel PFAS zou zijn. Hebben we dat signaal naast de vraag van deze meneer gelegd en weten we het zeker dat het er maar op twee plekken is? PFAS zit overal. We hebben in 2018 een onderzoek gedaan op 50 locaties (die niet verdacht waren hierop – geen bron) in de gemeente Katwijk. Hierbij zijn wisselende resultaten gevonden, maar wel verhogingen her en der. De zorgen van deze bewoner gaan over de aanwezigheid van PFAS rondom het vliegveld. • Weten we wat de PFAS op de twee plekken waar het aanwezig is, met de volksgezondheid doet en heeft gedaan? Ja we weten op welke twee plekken het aanwezig is. In diverse onderzoeken in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf zijn de contouren van de verontreiniging bepaald met als doel deze informatie te gebruiken voor een sanering in de toekomst. We kunnen een kaart aanleveren van de exacte locaties. • Verder denk ik dat het goed is om de reactie te sturen als we een communicatielijnen hebben bepaald. Moeten we er niet zelf proactief over communiceren als we dit melden etc.

voor recreatie en er omheen ook voor landbouw.

Belangrijke zorgpunten:

1. Verontreiniging van het Valkenburgse Meer:

- Veel inwoners zwemmen in het Valkenburgse meer, wat kan leiden tot blootstelling aan PFAS-stoffen, die bekend staan om hun schadelijke effecten op de gezondheid, zoals leverbeschadiging en een verhoogd risico op kanker.

Antwoord gemeente: het Hoogheemraadschap van Rijnland voert op alle zwemlocaties binnen haar beheergebied metingen uit naar de kwaliteit van het zwemwater. Hierbij wordt onderzoek gedaan naar zowel de aanwezigheid van bacteriën alsook naar eventuele verhoogde waarden aan PFAS. Uit de resultaten van de eerste monitoringsronde naar PFAS blijkt dat alle 44 zwemlocaties (waaronder ook het Valkenburgse Meer) ruim voldoen aan de risicogrenswaarde voor buitenzwemwater. Dit betekent dat men in alle officiële zwemlocaties van het Rijnlandse gebied veilig kan zwemmen.

2. Moestuinen naast het Vliegveld:

- De moestuinen naast en nabij (initiatief Zanderijtuinders) het vliegveld kunnen PFAS uit de grond opnemen, wat leidt tot verontreinigde gewassen en serieuze gezondheidsrisico's voor mensen die deze producten consumeren.

Antwoord gemeente: In het kader van de ontwikkeling van het vliegveld zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf. Daarbij zijn ook de locaties, die op basis van het voormalig gebruik een verdenking op een mogelijke bodemverontreiniging met PFAS hebben, intensief onderzocht. In de directe omgeving van de genoemde moestuinen is er op het voormalig vliegveld geen verontreiniging met PFAS aangetoond.

De gemeente Katwijk heeft in 2018 een onderzoek gedaan naar de diffuse belasting van PFAS in de bovengrond van Katwijk. In dit onderzoek is er onder andere een monster genomen van de bodem op de moestuinen in de Mient Kooltuin. Er zijn in dit monster geen PFAS concentraties aangetroffen waaruit blijkt dat de grond niet mag worden gebruikt als moestuin.

3. Plannen voor Woningbouw en Waterwinning:

- De geplande woningbouw op het oude vliegveld en de uitbreiding van Dunea voor grondwaterzuivering kunnen gevaar lopen door mogelijke PFAS-vervuiling. Dit vormt een bedreiging voor de veiligheid van toekomstige bewoners en de drinkwatervoorziening.

Antwoord gemeente:

Dunea houdt de PFAS concentraties nadrukkelijk in de gaten bij de reguliere periodieke bemonstering van het drinkwater. Dat er veel onderzocht is en dat er bij ontwikkeling van het gebied gekeken wordt naar PFAS en indien nodig gesaneerd wordt.

Dunea is ook bezig met het intensiveren van de zuiveringsmethoden voor drinkwater. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat steeds vaker PFAS wordt aangetroffen, maar ook door een aanscherping van de landelijke normen voor drinkwater(inname) door het RIVM.

In het kader van de ontwikkeling van het vliegveld zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd door onafhankelijke milieuadvies bureaus. Daarbij is ook specifiek aandacht besteed aan de PFAS verdachte locaties in het gebied. Uit deze onderzoeken is naar voren gekomen dat er twee locaties aanwezig zijn waar een PFAS verontreiniging is aangetroffen. Deze verontreinigingen worden voorafgaande aan de realisatie van woningbouw gesaneerd.

Verzoeken aan de Gemeente Katwijk:

1. Uitgebreid Onderzoek naar PFAS-Vervuiling:

- Voer een grondig en onafhankelijk onderzoek uit naar de aanwezigheid van PFAS in de bodem, het water van het Valkenburgse meer, en de moestuingebieden rondom het oude vliegveld.

Antwoord gemeente:

Zoals eerder genoemd voert het Hoogheemraadschap van Rijnland periodiek metingen uit naar de kwaliteit van het zwemwater, zo ook het Valkenburgse Meer. Hieruit is gebleken dat de waarden voldoen aan de normen, en er dus veilig gezwommen kan worden.

In het kader van de ontwikkeling van het vliegveld zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd door onafhankelijke milieuadvies bureaus. Daarbij is ook specifiek aandacht besteed aan de PFAS verdachte locaties in het gebied. Uit deze onderzoeken is naar voren gekomen dat er twee locaties aanwezig zijn waar een PFAS verontreiniging is aangetroffen. Deze verontreinigingen worden voorafgaande aan de realisatie van woningbouw gesaneerd.

De gemeente Katwijk heeft in 2018 een gemeente breed onderzoek uit laten voeren naar de diffuse belasting van PFAS in de bovengrond om de ruimtelijke spreiding van PFAS in de gemeente Katwijk inzichtelijk te maken. Hiertoe zijn er op 50 verschillende locaties in de gemeente Katwijk bodemonderzoeken verricht. Uit de resultaten blijkt dat de bovengrond in Katwijk diffuus verhoogde gehalten aan PFAS bevat. Er is geen duidelijke ruimtelijke verdeling op te maken aan de hand van de resultaten. De verhoogde gehalten aan PFAS in de bovengrond van Katwijk kunnen derhalve niet direct worden gelieerd aan verdachte bronnen/locaties. Dit bevestigt het beeld van de algemene verspreiding van PFAS in den lande.

2. Regelmatige Monitoring en Rapportage:

- Implementeer een plan voor regelmatige monitoring van PFAS-niveaus en maak de resultaten openbaar om de gemeenschap op de hoogte te houden van de veiligheid van hun leefomgeving.

Antwoord gemeente:

Zie antwoord op punt 1 (monitoring) en punt 4 (communicatie en voorlichting).

3. Saneringsmaatregelen:

- Indien verontreiniging wordt aangetroffen, neem direct maatregelen om de grond en het water te saneren, zoals het vervangen van verontreinigde grond en het installeren van filtersystemen voor waterzuivering.

Antwoord gemeente:

Zoals eerder genoemd worden de bekende bodemverontreinigingen op het voormalig vliegveld in het kader van de ontwikkeling van het gebied gesaneerd. Dit zal de komende jaren plaatsvinden. Voor het grondwater worden door Dunea verdere zuiveringsstappen ingebouwd om de goede kwaliteit van het drinkwater te kunnen blijven garanderen. Voor wat betreft het oppervlaktewater is het nemen van sanerende maatregelen een lastige aangelegenheid, omdat het water stroomt (en het water zelf vaak niet de bron is). Wel worden op basis van de monitoringsresultaten door het Hoogheemraadschap van Rijnland zwemadviezen (en indien nodig verboden) afgegeven.

4. Communicatie en Voorlichting:

- Informeer de inwoners proactief over de mogelijke risico's van PFAS en de stappen die de gemeente onderneemt om deze risico's te minimaliseren. Voorzie in richtlijnen voor het veilig gebruik van moestuinen en recreatie in het Valkenburgse meer. Ik verzoek u dringend om deze kwestie serieus te nemen en de nodige stappen te

ondernemen om de veiligheid en gezondheid van de inwoners van Katwijk te waarborgen. Ik zie uw reactie en de te nemen acties met belangstelling tegemoet.

Antwoord gemeente:

Rondom PFAS zijn er meerdere kwesties aan de orde (zoals ook blijkt uit de eerdere antwoorden). Deze zijn vaak in algemene zin van toepassing; het speelt niet alleen voor Katwijk, maar is landelijk (en zelfs daarbuiten) aan de orde. Voor wat betreft de gezondheidstechnische aspecten die mogelijk kunnen spelen rondom PFAS verwijst de gemeente daarom in de eerste plaats naar het RIVM ([Vragen en antwoorden over PFAS | RIVM](#)) en de GGD Hollands Midden ([PFAS \(ggdleefomgeving.nl\)](#)). Ten aanzien van de recreatie in het Valkenburgse Meer communiceert het Hoogheemraadschap van Rijnland via haar eigen website ([Rijnland meet naar PFAS op zwemlocaties - Hoogheemraadschap van Rijnland](#)). Wanneer er sprake van zorgwekkende, afwijkende zaken die specifiek spelen binnen de gemeente op het gebied van PFAS zal de gemeente hierover actief communiceren.

Met vriendelijke groet,

ing. [redacted] 15 J
Beleidsmedewerker Omgevingskwaliteit
Cluster Beleid Fysieke Leefomgeving

Gemeente Katwijk
Bezoekadres: Koningin Julianalaan 3, 2224 EW, Katwijk
Postadres: Postbus 589, 2220 AN, Katwijk
Tel: 071-[redacted] 5 J
E-mail: [redacted] 4 J @katwijk.nl

[redacted] J

 Denk aan het milieu. Print deze mail niet, tenzij absoluut noodzakelijk.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting rollen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Bij deze vlakken is in sommige gevallen ingevuld welke rol wordt vervuld door het betreffende gegeven. Het cijfer dat hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende rol in onderstaand overzicht.

4 Mailadres

5 Telefoonnummer

15 Medewerker gemeente